

La memòria en línia de l'Arxiu Virtual Jaume I

L'Arxiu Virtual Jaume I mai i any 2006 per recopilar documentació legislativa relacionada amb aquesta figura històrica i qualsevol document d'altres persones i institucions de l'època, llavors i actualment, amb una intenció: tenir una còpia i més completa possible del que fou l'activitat de la mà alta institució de la Corona, que era la Chancilleria Reial, i la societat, en una gran part del segle XIII.

Aquest projecte, que dirigeix el professor Vicent Garcia Edo, actualment reuneix 1.000 documents. Pel que fa als documents extensos, ja estan a disposició de tota una part del Llibre dels Fets i el Llibre del Reglament de València i de manera integrada, els Costums de Lleida i els Furs de València. A més, pròximament, Garcia Edo preveu incorporar els furs d'Aragó i els Costums de Tortosa.

L'Arxiu, que es pot trobar en la pàgina web www.jaumeprimeruji.es, ofereix una consulta ordenada, ja que permet fer la recerca segons el lloc, època, regne, etc. D'aquesta manera, la informació no es limita a la figura de Jaume I, sinó que s'hi poden trobar diferents temàtiques relacionades amb el text. A més, l'Arxiu està obert a la col·laboració de tothom, per la qual cosa qualsevol persona pot aportar nous documents o fer-ne puntuacions.

Cal destacar que la informació és de lliure accés i gratuïta, en tant que aquest projecte adreça els criteris de la Declaració de Berlín que l'UJI va signar l'any 2005, per promoure la difusió lliure del coneixement pel que fa als aspectes legals i financers gràcies a l'ús de les noves tecnologies. Aquest avantatge suposa un apollament de la cultura a la comunitat científica i la societat en general, que es reflecteix en diferents de fons i ha estat més de 5.000 visites a aquest nombre tendeix a créixer. Al febrer se superaran les 1.200 actualment l'opinió web és visitat, entre d'altres, pels robots Googlebot i MSNbot, que incorporen la informació automàticament als seus cercadors.

www.jaumeprimeruji.es

La insòlita figura del rei conqueridor

«Nos Jaume I per la gràcia de Déu, rei d'Aragó, de València, de Mallorca, comte de Barcelona i senyor de Montpelier... Així s'anomena en la documentació un dels grans reis del segle XIII, el rei Jaume I, qui es va encarregar d'engrandir la seua figura i d'evadir i justificar les seues gestes en la seua insòlita autobiografia, el Llibre del Fets, l'única cosa del segle XIII en el qual el mateix rei explica la seua vida. Alt, amb barba i cabells llargs, tal com el representen les imatges que d'ell ens han arribat, va tenir un extens regnat que va durar 60 anys des dels seus 11 anys el 1216 fins a la seua mort el 1276.

Durant tota la seua vida el van acompanyar tres obsessions: l'impetuositat de la fe i la salvació de la seua ànima, la guerra i l'implacable dels seus regnes. Jaume I va ser un rei cristià convertit que Déu estava de la fe com estendria els límits de la cristiandat. Amb aquest propòsit va portar a terme la croada a Terra Santa i la conquesta de Mallorca, València i Múrcia, on els musulmans van ser expulsats, continuant a les muntanyes de Tàrragona o venint com a esclaus.

Per als valencians i els mallorquins, la figura de Jaume I és la del rei conqueridor creador de la nostra identitat, ja que aquest va reconquistar els territoris musulmans de Mallorca i València, i va iniciar així la història d'aquests regnes. A més, va portar a terme una política propiciadora de la renovació del dret i de les institucions.

No obstant això, per a la historiografia catalana i aragonesa, Jaume I és la figura que va reanunciar a l'expansió d'Occident dividint els seus regnes i convertint-los en territoris autònoms, i també va impedir la sortida d'Aragó al mar, per haver creat el regne de València en lloc d'integrar els seus territoris al regne aragonès. Actualment, les notes de Jaume I descansen al panteó reial dels monarques de la Corona d'Aragó al monestir de Poblet.

Amb motiu del VIII Centenari del Naixement del rei Jaume I, fundador de l'antic Regne de València, la Universitat Jaume I, a la qual dona nom, ha volgut proporcionar un protagonisme especial en aquesta commemoració, més enllà de la seua participació en altres activitats que ja han organitzat diverses institucions i en altres que s'organitzaran durant el 2008 al llarg de tots els territoris de l'antic Regne d'Aragó.

El compromís de la Universitat és dedicar una especial atenció a l'estudi i desenvolupament de la cultura, la ciència i la tècnica de la Comunitat Valenciana, partint del seu entorn històric, social i econòmic. Per això, la Jaume I, per nom propi i com a difusora de la història i la cultura de les comarques del nord de Castelló, ha volgut promoure, de forma institucional, la programació d'una sèrie d'actes dedicats a potenciar el coneixement de la figura i la història de Jaume I.

Els actes es van encetar amb un concurs entre la comunitat universitària per a dissenyar el logotip que acompanyarà la celebració, que va guanyar l'Alfonse Ferran Gimeno, de la Facultat de Publicitat i Relacions Públiques. Les activitats de diferent índole fomentaran una trobada cultural des d'abril fins al mes de novembre.

Programa d'activitats

16 i 17 d'abril

- Seminari organitzat per la Fundació Germà Colón: "La Corona d'Aragó i l'època de Jaume I". Dies: 16 (vesprada) i 17 (matí). Sala de grans de la FCHS.

El seminari pretén oferir un estat de la qüestió sobre la intervenció política de Jaume I en els diferents territoris sobre els quals va regnar.

17 de maig, de 10 a 14 hores

- IV Trobada de Portes Obertes a la Societat, "Vin la Universitat".

Es una trobada informativa i il·lucina que pretén apropar i donar a conèixer la Universitat i el campus universitari a la societat de Castelló i les seues comarques.

Abril - maig

- L'Àgora, plaça major medieval. Activitats adreçades a la comunitat universitària, danses, tallers, teatre, etc., en l'espai de l'Àgora Universitària.

25 d'abril - 4 de maig

- Títol de llibre de Castelló. Activitat editorial.

9 i 10 de juliol

- Curs i Forat al voltant de Jaume I, organitzat per la Fundació Germà Colón.

Curs d'Estiu sobre el context sociocultural del Regnat de Jaume I.

Aquest curs oferirà una aproximació a aspectes no estricteament històrics de l'època i del regnat de Jaume I.

Octubre

- Exposició a la Llotja sobre Blasco de Alagón i els orígens de la conquesta valenciana.
- Congrés sobre Jaume I: 3a part, "Gents i territoris del rei Jaume I", organitzat per la Fundació Jaume II.

Novembre

- Col·loqui: la llengua al segle XIII, organitzat per la Fundació Germà Colón.

7 de novembre

- Concert de cloenda a càrrec de la Capella de Ministrers, sota la direcció de Carles Magraner.

Amors e Canós

Trobadors de la Corona d'Aragó. Música profana en temps de Jaume I.